

12 ינואר 2017
י"ד טבת תשע"ז

**הנדון: סיכום דיון ועדת המחירים מיום 02/01/2016
בעקבות שימוע בנושא פיקוח על המחירים טיפול בפסולת מסוכנת**

בתאריך 02/01/2016 התכנסה ועדת המחירים לדיון בהערות שהתקבלו בשימוע הציבורי מיום 29/11/2016.

משתתפים:

חברי הועדה: אמיר רשף, יו"ר ועדת המחירים, משרד האוצר
רומי אבן דנן, ראש אגף חומרים מסוכנים, המשרד להגנת הסביבה;
זאב קריל, הכלכלן הראשי משרד האוצר.

משתתפים נוספים:

עו"ד ינון גוטגליק, היועץ המשפטי לוועדת המחירים, משרד האוצר;
שירה דימניק, מרכזת ועדת המחירים, משרד האוצר;
עו"ד יעל בן עמוס, לשכה משפטית, המשרד להגנת הסביבה;
יעל אורן, ראש תחום פסולת מסוכנת, המשרד להגנת הסביבה;

אורי דביר, רפרנט הגנת הסביבה, משרד האוצר.

עיקרי הטענות שעלו בשימוע:

להלן עיקרי הטענות שהועלו על ידי הגורמים השונים, במסגרת השימוע בעל פה ובכתב:

1. בקשה להחלה משולבת של כל צעדי המדיניות (מחירים, ייצוא, הסדרת יחסי החברה עם אקוסול).
2. הפיקוח המוצע מתערב ביחסים עסקיים בין החברה לשירותי איכות הסביבה ואקוסול.
3. לא ניתן להכניס את עלויות שירות האחסון הכלל-מערכתי (המוצר ציבורי) לתוך מטרות הפיקוח.
4. טענות בדבר תכולת פיקוח המחירים – סוגי השירותים בפיקוח.
5. לא ניתן לקדם שינוי מהותי והתייחסות רצינית לפיקוח על המחירים ללא עדכון מקביל של מדיניות הייצוא.
6. עלו שאלות לגבי אופן קביעת תעריף קליטה פנימי/חיצוני.
7. טענות בדבר נכונות הנתונים עליהם התבסס המשרד להגנת הסביבה וכי הפיקוח כפי שהוצע יוביל לפגיעה באיתנות הפיננסית של החברה לשירותי איכות הסביבה.
8. שקיפות ובהירות – הצורך בפרסום מחירון מלא וברור לאחר התיקון.
9. עלו שאלות והערות לגבי נוסחת העדכון השנתי.
10. טענות לגבי הצורך בשינוי הפיקוח מפרק ו' לפרק ה'.

במהלך הישיבה הציג המשרד להגנת הסביבה את הנושאים השונים כפי שעלו בשימוע וסוכם על בחינה מחודשת של אופן הפיקוח על המחירים תוך התייחסות לנושאים שעלו בשימוע. בין היתר יבחנו האפשרויות הבאות:

1. **הצורך בהחלה משולבת של כל צעדי המדיניות ככל שניתן ליישם (פיקוח מחירים, עדכון מדיניות**

יצוא, והסדרת יחסי החברה-אקוסול)- הגורמים השונים רואים חשיבות רבה בהחלה משולבת של כלל צעדי המדיניות – הסדרת המחירים, חובת קליטה ואחסון, מדיניות היצוא, והיחסים בין החברה ואקוסול (ההפרדה בין החברות). לטענת הגורמים בתנאים הנוכחיים במשק, יישום של פיקוח מחירים בלבד ללא הסדרה משולבת של הנושאים הנלווים, שאינם בסמכות ועדת מחירים, ייצור חוסר ודאות גבוה של השחקנים בענף. נציגי המשרד להגנת הסביבה יציגו לועדה את המלצתם בעניין זה.

2. **שירות אחסון כלל-מערכתי (מוצר ציבורי)-** בתנאי הרגולציה הקיימים, על החברה לשירותי איכות

סביבה מוטלת במסגרת רישיון העסק שלה חובת קליטה ואחסון, שאינה מוטלת על החברות האחרות בענף המתחרות בה. מבחינה כלכלית, ברור כי חובת הקליטה מטילה על החברה עלות נוספת. בעקבות הערות השימוע הנושא ייבדק בשנית על ידי המשרד להגנת הסביבה והמלצה בעניין תועבר לוועדה.

3. **תכולת פיקוח המחירים – סוגי השירותים בפיקוח-** בשנת 1991 הוכרזו כל השירותים הניתנים על ידי

החברה לשירותי איכות הסביבה כמונופול. בהמשך, בשנת 1996 פורסם צו פיקוח על המחירים לפי פרק ו' שכלל שירותים רבים בתחום הטיפול בפסולת מסוכנת, לרבות כלל השירותים הניתנים על ידי החברה לשירותי איכות הסביבה. בשנת 2009 הותקנו צווי פיקוח נוספים על המחירים:

א. צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (החלת החוק על שירות הטמנת פסולת מסוכנת וקביעת רמת פיקוח), התשס"ט – 2009

ב. צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (קביעת מחירים להטמנת פסולת מסוכנת), התשס"ט – 2009. בשנת 2011 בוצע עדכון לצו המפורט בסעיף (א) לעיל וזאת בצו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (החלת החוק על שירות הטמנת פסולת מסוכנת וקביעת רמת פיקוח)(תיקון), התשע"א 2011. עניינו של התיקון היה בהוצאת שירותי הטמנה הכלולים בשיקום מגרש 181 בשטח החברה מתחולת הפיקוח לפי פרק ה'. כמו כן, עודכנו מחירי שירותים נוספים הניתנים על ידי החברה לרבות מחירי ייצוב – מיצוק.

בשנת 2012, פרסם הממונה על ההגבלים העסקיים הכרזת מונופולין מעודכנת לגבי החברה לשירותי איכות הסביבה. ההכרזה קבעה כי השירותים היחידים שלגביהם החברה מהווה מונופול הם – הטמנה, מקטעים מסוימים בשריפה, טיפול ביולוגי בבוצות (יצוין, כי הטיפול הביולוגי בבוצות נעשה בפועל על ידי חברת ביוסויל, ולכן המשרד להגנת הסביבה פנה לממונה שיתקן את ההכרזה בהיבט זה – תיקון כאמור לא בוצע עד היום).

יודגש שעדכון התעריפים שהועמד לשימוע, היווה עדכון תקופתי של המחירים המפוקחים שנקבעו בעבר, ולא כלל בחינה מחודשת של סוגי השירותים הנתונים בפיקוח. בחינה כזו אינה מתחייבת בכל עדכון תקופתי. בנוסף הודגש כי בטרם פתיחת הליך השימוע, לא הוגשו בקשות לשינוי צו הפיקוח על המחירים או להסרת פיקוח ע"י מי מהצדדים הנוגעים לעניין לרבות החברה לשירותי איכות סביבה.

מבחינה ראשונית שנערכה אחרי השימוע, ובהתחשב בשינויים במבנה הענף שחלו בשנה האחרונה, הכוללים הקמת מתקני טיפול חדשים, שיוכל לטפל במגוון רחב יותר של פסולות, נראה שיש מקום לבחון מחדש את תחולת השירותים הנמצאים תחת פיקוח מחירים. הנושא יבחן על ידי המשרד להגנת הסביבה והמלצה תועבר לחברי הוועדה. חברי הוועדה ציינו כי ככל שתקבל החלטה כאמור לגבי שירותים מסויימים, הן יועבר לפרק ז' לפרק זמן שיקבע.

4. **מדיניות היצוא** - עדכון מדיניות היצוא אינו חלק ישיר ממדיניות פיקוח המחירים, אולם לאור הערות שהתקבלו בשימוע ומניתוח מבנה השוק, עולה כי היקף השירותים הנדרשים בפיקוח קשור בין היתר במידת החשיפה לתחרות לטיפולים בחו"ל. לכן מוצע לפרסם ביחד עם החלטת הוועדה גם את מדיניות היצוא המעודכנת של המשרד להגנת הסביבה.

5. **עלות קליטה פנימי/חיצוני** - במסגרת התעריף שהועלה לשימוע, נקבע תעריף דיפרנציאלי בין טיפול המשך בחברה של פסולת שכבר נקלטה במתקני החברה ומועברת לטיפול המשך במיצוק-מיצוב או בהטמנה, לבין טיפול בפסולת המגיעה לחברה לטיפול ראשוני. תעריף זה נועד לשקף את עלויות הקליטה הראשונית במתקני החברה, ולמנוע סבסוד צולב שבו פסולות העוברות שניים או שלושה שלבי טיפול בחברה משלמות כפל תשלום עבור שירות קליטה שנעשה רק פעם אחת. נושא עלות הקליטה ייבדק בשנית במסגרת בחינת תכולת הפיקוח על שירותי החברה. המשרד יבחן ויצג לוועדה אפשרות לקביעה ופרסום מחיר אחיד לכל אחד מהשירותים המפוקחים, ללא חלוקה לשלבי הטיפול השונים (טיפול קדם, הטמנה, מיצוב מיצוק).

6. **פגיעה באיתנות הפיננסית של החברה** - התעריפים שנכללו בהצעת השימוע נבחנו ביחס לתקציב החברה לשירותי איכות סביבה לשנת 2016, והראו על רמת הכנסות זהה מהשירותים המפוקחים ביחס להנחות הבסיס שנלקחו בחשבון בתקציב החברה. במסגרת גיבוש מחדש של הצעת תחולת הפיקוח והמחירים, תתבצע בחינה מחודשת לעניין השפעה על רווחיות החברה, בהתייחס לתקציב 2017.

7. **שקיפות ובהירות – הצורך בפרסום מחירון מלא** - בהמשך לסעיף 3, ככל שתקבל הוועדה החלטה על צמצום היקף השירותים המפוקחים וקביעת מחיר סופי הכולל את כל שלבי הטיפול, יחול פישוט בהבנת המחירון ורמת שקיפות גבוהה יותר.

8. **נוסחת העדכון השנתי** - נוסחת עדכון שנתי מעודכנת הכוללת את ערכי הבסיס לעדכון תפורסם לפני השימוע הציבורי הנוסף.

9. **שינוי הפיקוח מפרק ו' לפרק ה'** - לעמדת הוועדה השינוי מפרק ו' לפרק ה' נדרש כדי להתאים את שיטת העדכון למצבי השוק הדינמיים, והצורך בבחינה יזומה של התעריפים ע"י הוועדה ולא רק בתגובה לפניות החברה.

המשרד להגנת הסביבה יבחן את הנושאים השונים ויגיש המלצתו לוועדת הפיקוח על המחירים. יקבע דיון נוסף בהמלצות המשרד.